

door Ivan VANHYFTE

Van de Amerikaanse schilder en graficus James Mac Neill WHISTLER (1834-1903) liep van 13 oktober tot 8 januari jongstleden in de Tate Gallery een grote retrospectieve waar ook een Oostends doek (al dan niet) te bewonderen viel (1).

In de catalogus staat op p. 231 een (niet zo herkenbare) gekleurde afbeelding van het schilderij, olieverf op paneel.

Het kreeg als titel mee : A Red Note : Fête on the Sands, Ostend 1887. Op zichzelf niet zo merkwaardig ware het niet dat dit met een vlinder gesigneerd (typisch voor die kunstenaar) werkje (13,7 op 23,5) verwijst naar een "...welcoming party waving the Kings ship into harbour..." op ons eigene strand.

Op 13 september 1887 keert vanuit Engeland (2) Leopold II terug naar Oostende waar hij "his wife Queen Clementine d'Orléans of Saxe Cobourg..." ontmoet. Ik citeer opzettelijk deze onduldbare, historische fout om even te waarschuwen dat zo iets blijkbaar ook in de gespecialiseerde vakliteratuur kan voorkomen.

Op dit ogenblik logeert WHISTLER in Oostende (3) waar hij met zijn broer William en schoonzuster op doorreis is naar Holland (4). Hij zal wellicht met hen het strandgebeuren van nabij, onder de drummende massa nieuwsgierigen mee beleefd hebben.

De aandachtige galerijbezoeker van nu kijkt toe op de volkstoeloop die aan de waterlijn het koninklijk gezelschap met vlaggen verwelkomt. Links een Belgische driekleur en een Franse met de fleur-de-lys wapperen in de wind. Rechts opvallend een rode Britse vlag die toentertijd door koopvaardij schepen werd gebruikt. Het felle rood brengt enigszins kleur in de dominerend grijze achtergrond. Impressionistisch in elk geval !...

(met dank aan Patrick FLORIZOONE, van het James Ensor-Archief, Nieuwpoort die mij deze overzichtstentoonstelling signaleerde !)

-
- (1) De Whistler-tentoonstelling is nog te zien in het Parijse Musée d'Orsay van 6 februari tot 30 april 1995.
 - (2) Hij was er aanwezig op de 50e verjaardag van de troonsbestijging van Queen Victoria.
 - (3) zie : La Saison d'Ostende, 13 september 1887 die hem in haar vreemdelingenlijst vermeldt in Hotel Continental.
 - (4) Op die reis maakt hij een tiental etsen, sommige Oostendse. Eén ervan, de Visserskaai te Oostende in 1887, bevindt zich in het Prentenkabinet van de Bibliothèque Nationale van Parijs.